

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Gf.III.30.318/2013/10. szám

A Szegedi Ítéltábla a Novák és Társai Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Novák Tamás ügyvéd **ügyvédi irida címe**.) által képviselt **felperes neve**, felperes címe szám alatti lakos felperesnek - a dr. Óvári Judit ügyvéd (cím) által képviselt **I.rendű alperes neve, alperes címe** alatti lakos I. rendű, valamint a jogi képviselő nélkül eljáró **II.rendű alperes neve, székhelye** II. rendű alperes ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében a Szegedi Törvényszék 2012. december 3. napján kelt 6.G.40.071/2012/8.számú ítélete ellen a felperes részéről 10. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta az alábbi

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletét **helybenhagyja**.

Kötelezi a felperest, 15 nap alatt fizessen meg az I. rendű alperesnek 300.000,- (Háromszázezer) Ft másodfokú eljárási költséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S :

Az **cégcsoport neve** cégcsoport a perbeli jogvita szempontjából releváns időszakban, 2006. őszén 4 cégből állt, a cégcsoportban lévő cégek főtevékenysége hirdetés reklámozás volt, illetve hirdetési felületeket értékesítettek.

A cégcsoporthoz tartozó, jelen perrel érintett **1. Kft. neve** Kft.-ben felperes férje 51 %-os részesedéssel 9.690.000,-Ft névértékű üzletrésznek volt tulajdonosa, míg I. rendű alperes 49 %-os részesedéssel 9.310.000,-Ft névértékű üzletrész tulajdonosaként volt a cég tagja. A fenti céget, valamint az egész cégcsoportot 2005-től kezdődően egy, a reklámpiacon Európában meghatározó jelentőségű külföldi szakmai befektető kívánta megvásárolni, mivel a budapesti székhelyű **2. Kft. neve** Kft. Budapest Főváros Önkormányzatánál utcai reklámfelületek reklámcélokra történő hasznosítása iránt, 25 évre szóló szerződés megkötésére pályázott.

Jelen per felperese és férje, mint eladók, valamint az **GmbH neve** GmbH vevő között már 2005. szeptember 23-án előszerződés jött létre a cégcsoport későbbi felvásárlására vonatkozóan. Az adásvételi szerződés feltételeként a felek a Budapest Főváros Önkormányzata által kiírt pályázat megnyerését és egy határozott időre szóló szerződés létrejöttét írták elő. Ez a feltétel 2006. szeptemberében realizálódott,

ekkor azonban az **GmbH neve** GmbH az **cégcsoport neve** cégcsoport megvásárlásával kapcsolatos további feltételül szabta, hogy a cégcsoport cégeiben meglévő kisebbségi tulajdonosokat a felperes, illetve férje vásárolja ki, vegyék meg ezeket az üzletrészeket, mivel egységes tulajdonosi körrel kívánta a vevő az egyes cégvásárlási szerződéseket megkötni. A felperes, illetőleg férje ennek érdekében tárgyalásokat kezdett a kisebbségi tulajdonosokkal. Az **1. Kft. neve** Kft. esetében az I. rendű alperes eladóként azt az igényét jelentette be, hogy ún. off-shore cégen keresztül kívánja üzletrészét értékesíteni a felperes részére.

A fenti előzmények után 2006. november 20-án az I. rendű alperes eladta a Seychelles-szigetek székhellyel 2006. november 14-én cégnyilvántartásba bejegyzett II. rendű alperesi társaságnak az **1. Kft. neve** Kft.-ben lévő 9.310.000,-Ft névértékű üzletrészét 13.965.000,-Ft vételárért.

Ezt követően 2006. december 11-én a II. rendű alperes 180.000.000,-Ft vételárért értékesítette az üzletrészt a felperes részére.

A felperes és férje 2006. december 18-án adták el az **1. Kft. neve** Kft. törzstőkéjének 100 %-át kitevő két üzletrészüket az **GmbH neve** GmbH-nak.

A II. rendű alperes utóbb a közte és felperes között 2006. december 11-én létrejött üzletrész adásvételi szerződést a szolgáltatás és ellenszolgáltatás közti feltűnő értékkülönbségre hivatkozással keresetindítás útján megtámadta, a peres eljárás a Budapest Környéki Törvényszéken 5.G.40.125/2009. számon jelenleg is folyamatban van.

Mindezeket követően indította a felperes jelen pert, keresetében kérve az I. rendű alperes mint eladó, és a II. rendű alperes mint vevő között 2006. november 20. napján létrejött üzletrész átruházási szerződés semmisségének megállapítását. A felperes a perbeli szerződés érvénytelenségének alapjául az adójogi jogszabályok megkerülésére, jogszabályba ütközésre, másodlagosan pedig a szerződés jóerkölcsbe ütközésére hivatkozott. Kereshetőségi jogának indokaként előadta, hogy az alperesek közötti szerződés érvénytelensége folytán a II. rendű alperes nem szerezhette meg érvényesen az üzletrész tulajdonjogát, így annak felperes részére történő átruházására sem volt jogosult, az eladás pedig aránytalanul magas vételáron történt. Hangsúlyozta, a fentiekből következően jogvédte érdeke fűződik az alperesek közötti szerződés érvénytelenségének megállapítása iránti per megindításához, és utalt arra is, hogy marasztalási keresetet nem terjeszthet elő. Jogvédte érdekét abban jelölte meg, hogy ha az alperesek közti szerződés érvénytelen, a II. rendű alperes elveszti a felperes és közte a Budapest Környéki Törvényszéken folyamatban lévő perben a perbeli legitimációját, ezzel érvénytelenségi keresete elutasításra kerülne. Érvelése szerint mivel a jelen perben I. rendű alperesként szereplő peres fél a Budapest Környéki Törvényszéken folyó pernek nem alanya, így ott az e perben keresetként előadottakkal egyező tartalmú kifogás nem terjeszthető elő, jogi érdeke abban a perben nem védhető meg. A két per közötti tárgy- és alanybeli eltérések miatt csak e per megindítása útján van módja az alperesek közötti szerződés érvénytelenségének megállapítását kérni, ehhez fűződő jogi érdeke csak így érvényesíthető.

Gf.III.30.318/2013/10. szám

Az alperesek ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Vitatták a felperes perbeli legitimációját, mivel ő a 2006. november 20-i szerződésben nem volt szerződő fél, védendő jogi érdeket pedig nem igazolt. Az I. rendű alperes külön utalt arra is, hogy nincsenek meg a megállapításra irányuló kereset Pp. 123. §-ában előírt konjunktív feltételei, a felperes a Budapest Környéki Törvényszék előtt folyó perben pedig egyáltalán nem hivatkozott az alperesek között korábban létrejött szerződés semmisségére és nem vitatta II. rendű alperes perbeli legitimációját sem.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. A Legfelsőbb Bíróság (Kúria) 2/2010. (VI. 28.) PK véleményének 10.a) és b) pontjaira hivatkozva kifejtette, megállapítási kereset esetén nem elegendő a felperes érdekeltségének bizonyítása, a szerződést kötő feleken kívül álló harmadik személy csak akkor indíthat szerződés semmissége iránt pert, ha védendő jogi érdekének fennállását igazolja. Megállapította, hogy a Budapest Környéki Törvényszék előtt jelen per felperese, mint alperes, valamint jelen per II. rendű alperese, mint felperes között folyó perben mód van az alperesek közötti szerződés érvénytelenségének vizsgálatára is, így a felperesnek nincs védendő jogi érdeke aziránt, hogy az említett szerződést megelőzően, 2006. november 20. napján az alperesek között létrejött szerződés érvénytelenségének megállapítását kérje, ennél fogva hiányzik a felperes perbeli legitimációja.

Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, kérve annak megváltoztatását és a keresetének történő helyt adást. A fellebbezési álláspont szerint a felperes a keresetlevélben kellőképpen alátámasztotta, illetve bizonyította fennálló jogi érdekeltségét az alperesek közti szerződés érvénytelenségének megállapítását illetően. Külön hangsúlyozta, hogy a Budapest Környéki Törvényszéken folyamatban lévő perben a per tárgyára való tekintettel, illetve részben az ott perben nem álló harmadik személy miatt, aki jelen per I. rendű alperese, érdemben kifogás útján nem tudja érvényesíteni a szerződés érvénytelenségének megállapítása iránti igényét. Kérte figyelembe venni a 2/2010. PK vélemény 9.a) pontjának azon megállapítását, mely szerint az alperes kifogás útján gyakorolt megtámadása csak arra a szerződésre irányulhat, amelyre a felperes a követelését alapította. Ez - álláspontja szerint - irányadó a semmisségre hivatkozás esetében is. Ebből következően pedig a Budapest Környéki Törvényszék előtt folyó per tárgyát nem képező, alperesek közötti üzletrész adásvételi szerződés a fenti perben kifogás útján nem támadható, ezen szerződésre vonatkozóan semmisségre alapított érvénytelenségi kifogást nem áll módjában előterjeszteni. Külön hangsúlyozta, perindításának fő célja végső soron az, hogy a Budapest Környéki Törvényszék előtt folyamatban lévő perben felperesként szereplő, jelen perbeli II. rendű alperes perbeli legitimációja az ottani perben kérdésessé váljon, keresetösségi jogát elveszítse. A kereset jogalapjának alátámasztásaként megjegyezte, hogy védendő jogi érdeket teremt az is, ha valaki a társadalmi közfelfogást súlyosan sértő módon, kifejezetten adóelkerülési célzattal és ezáltal jóerkölcsbe ütközően eljárva szerződik. Az ilyen szerződés joghatás

kiváltására alkalmatlan. Kérte az őt terhelő perköltség összegének mérséklését is.

Az I. rendű alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helyes indokai szerinti helybenhagyására irányult.

A fellebbezés **nem alapos.**

Az elsőfokú bíróság a tényállás helyes megállapítása nyomán helytállóan indult ki abból, hogy a Legfelsőbb Bíróság (Kúria) 2/2010. (VI. 28.) PK véleménye (továbbiakban: PK vélemény) 10.a) pontjának előírása folytán a szerződéskötő feleken kívül álló harmadik személy által a szerződés semmisségének megállapítása iránt indított perben a bíróságnak elsődlegesen a felperesi fél perbeli legitimációját kell vizsgálnia. A védendő jogi érdek fennállását illetően a PK véleményt követően született eseti döntések még tovább szigorodó bírói gyakorlatot mutatnak. A BH 2011/340., valamint az eBDT 2011/2391. szám alatt közzétett eseti döntésekben a bíróság a per során mindvégig fennálló, és közvetlen jogi érdekeltséget követelt meg abban az esetben, ha a szerződő feleken kívüli más személy kívánja perindítás útján az érvénytelenség megállapítását elérni.

A közvetlen jogi érdekeltséget, mint a keresetőségi jog előfeltételét a felperes esetében vizsgálva figyelembe kell venni a fellebbezési eljárásban is megerősített azon nyilatkozatát, mely szerint jelen pert abból a célból indította, hogy az ellene a Budapest Környéki Törvényszék előtt folyamatban lévő perben felperesként szereplő II. rendű alperes ottani perbeli legitimációját elveszítse. E megjelölt perindítási cél azonban helytelen jogértelmezésen alapul, ugyanis e per eredményétől függetlenül a II. rendű alperes és felperes között létrejött szerződés hatályát ennek az eljárásnak a végeredménye nem érinti, a II. rendű alperes mint az ott érintett szerződésben eladóként szereplő fél továbbra is érvényesítheti érvénytelenségi keresetét, keresetőségi jogát nem veszti el, mint szerződő fél továbbra is felperesi pozícióban marad. A felperes közvetlen jogi érdekeltsége az alperesek közti szerződés érvénytelenségének megállapítása iránti perben - ez alapján - tehát nem igazolt.

A felperes jogi érvelése során figyelmen kívül hagyta a tényállás azon sajátosságát, hogy kizárólag az alperesek közötti üzletrész adásvételi szerződés hatályossága és érvényessége esetén szerezhette maga is tulajdont az üzletrészen, illetve ez a tulajdonszerzés az előfeltétele annak, hogy az üzletrész tulajdonjogát jothatályosan továbbadhassa a külföldi vevőnek. A szerződési láncolat sajátosságából adódik, hogy az időben legelső szerződés érvénytelensége kihat a felperes üzletrész átruházási szerződésének érvényességére is, ezzel a felperes saját jogszerzése is kérdésessé válna. A „nemo plus iuris” elvéből adódóan ez pedig kihatna a felperes, mint eladó és a külföldi vevő közötti üzletrész adásvételi szerződés érvényességére (Ptk. 117. § (1) bekezdés). Az ilyen, további jogi következményeket közvetlenül maga után vonó perlés nyilvánvalóan nem szolgálhatja a felperes jogvédte érdekét.

A tényállás körülmekintő jogi elemzéséből adódóan tehát csakis az a következtetés vonható le, hogy a felperesnek jogilag méltányolható jogvédett érdeke nem fűződhet az alperesek közötti üzletrész adásvételi szerződés érvénytelenségének bírósági

Gf.III.30.318/2013/10. szám

vizsgálatához, mivel az általa kért szerződés érvénytelenség megállapítása éppen saját jogi érdekeivel ellentétes következményeket vonna maga után.

Mindezek következtében nem állnak fenn a Pp. 123. §-ában meghatározott konjunktív feltételek, ezért a megállapítási kereset alaptalan.

A kifejtett - és részben eltérő - indokok mellett az ítélőtábla az elsőfokú bíróság érdemben helyes keresetet elutasító rendelkezést tartalmazó ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az eredménytelenül fellebbező felperes a Pp. 78. § (1) bekezdése szerint köteles a jogi képviselővel eljáró és érdemi ellenkérelmet előterjesztő I. rendű alperes másodfokú eljárási költségeinek megtérítésére. Az ügyvédi költségterítés összegét az ítélőtábla a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés b) pontja, valamint (5) és (6) bekezdései alapján határozta meg.

S z e g e d, 2014. november hó 27. napján

Dr. Kiss Gabriella sk.
a tanács elnöke

Dr. Dobler László sk.
előadó bíró

Dr. Bálint Attila sk.
táblabíró

A kiadmány hitelül:

Erdeiné Pék Tünde
tisztviselő